

brøstholden ved den Kjendelse, som Bestyrelsen af Understøttelseskassen var kommen til? Var det ikke en ganske rimelig, og soui det forekommer mig, naturlig Maade at lade dette Spørgsmaal afgjøre af en Mand's Løvnlige, om man kunde erkjende ham for at være hæderlig eller uhæderlig? Med Hensyn til dette Punkt anser jeg denne Fremgangsmaade for at være den bedste, hvorpaa dette kan ske. Naar man saa kom til, at han kunde udflyde et vist Antal Mænd af Understøttelseskasserne til at dømmen i Sagen, kunde han ikke beklage sig over en Dom fra en saadan Side. Jeg er overtydet om, at alle de, der maatte fortjene at faae Understøttelse af en saadan Kasse, vilde søle sig fuldstændig betryggede ved en Dom fra en saadan Side. Jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden herpaa og anbefale dette til velvillig Overveielse; i ethvert Fald maatte det snarere være Sogneraadet eller Byraadet, som maatte afgjøre dette Spørgsmaal, end Amtmanden eller Indenrigsministeren. I det Forslag, jeg har tilladt mig at indbringe, er det foreslaaet, at der for Folk, som faae en midlertidig Understøttelse i den arbejdsføre Alder, skulde være et Paalæg om at tilbagebetale det, de havde nydt. Jeg veed ikke, hvorledes Andre tænkte i dette Spørgsmaal, men hvad mig angaar, føler jeg ganske tydelig, at dersom man havde viist mig en Velgjerning navnlig i den Tid, hvor jeg ikke kunde hjælpe mig selv, vilde det være mig saare tilfredsstillende, om jeg ved mit Arbejde i en senere Tid kunde afvikle dette Forhold, ikke fordi jeg skulde ønske at blive utaknemlig mod dem, der havde gjort mig godt, men fordi jeg ikke vilde have, at disse Midler skulde være bundne til min Person uden at være disponible for Andre, der have været i den samme Stilling som jeg i en yngre Alder. Jeg kan sige, at jeg af Erfaring veed, at der hos mange fattige Mænd er saa megen Vressfølelse, at det er dem en Vressag at komme til at betale. Saan tilbage, selv om de ere givne paa ubestemt Tid rentefrit og egentlig i den Rante, at man ikke forlangte dem tilbagebetalte. Dette er Noget, som kan være styrkende for Bedkommendes moralske Følelse og Karakterudvikling. Jeg har den Overbevisning, at det vil være heldigt at give en saadan Bestemmelse, og jeg vil tillade mig at foreslaa de Herrer at tage under fornyet Overveielse, om ikke denne Paragraf i mit Forslag kunde optages her eller i hvert Tilfælde noget Tilsvarende. — Jeg skal nu for Resten slutte disse Bemærkninger, idet jeg skal sige, at dette Forslag gaar ud paa, at opretholde Haabet hos dem, der ellers maasse kunde tabe det. Enhver, der veed, hvad det er at have tabt Haabet, vil erkjende, at Samfundet vil have uendeligt meget Gavn af, at de Haabløses Tal bliver saa stærkt som muligt formindsket, og at vort Lands Forhold blive indrettede saaledes, at der er Haab for enhver hæder-

lig og flittig Mand. Saa vil den Tølge vise sig i Fremtiden, som blev omtalt af den ærede Ordsvører for Forslagsstillerne, saa vil der ikke være saa mange, der ville rejse bort fra vort Fædreland for at gribe efter den Lykke, som meget tidt viser sig at være et Skyggebillede, naar man kommer i Nærheden deraf, et Skyggebillede, hvorman aldrig kan faae fat. Det er efter min Mening et økonomisk Forslag, der her foreligger. Jeg er overbevist om, at en Hjælp i rette Tid vil forebygge, at det tvungne Fattigvæsen belemres med en Mængde Mennesker, som ellers paa Grund af, at de have tabt Haabet, vilde synke ned i en lavere Klasse end den, hvori de kunde blive, naar de opretholdes i Tide. Der er et gammelt Ord, som siger, at den, der giver hurtigt, giver dobbelt. Det har sin Sandhed i dette Forhold. Jeg siger altsaa, at dette Forslag gaar ud paa at forebygge, at en stor Del af vore Medborgere nedsynker i hjælpeløs Armod, og derfor er det efter min Overbevisning et økonomisk klogt Forslag. Men det har endnu en Egenkab, som forekommer mig i vor Tid at være en af de vigtigste, og det er den, at det borttager Misundelsens Braad fra den Fattiges Sjæl og ikke gjør ham modtagelig for deres Paavirkning, der ville fiske i rørt Vand og ved Hjælp af hans maaste grundede Misfornøjelse med Samfundet omstabe ham til at blive en Fjende deraf, og i bevægede Tider rejse en Storm imod de bedre Stillede, som det var ønskeligt at undgaa. Det forekommer mig derfor, at det foreliggende Forslag er et af de vigtigste Forslag, der overhovedet kunne vedtages netop i en Tid som denne. Med dette Par Ord skal jeg anbefale Forslaget videre Fremme.

Timestad: Den ærede Ordsvører for Forslagsstillerne indlebede sit Foredrag med en vistnok meget lærerig Fremstilling af Kathedersocialismens og den frie Konkurrences Principer, som jeg dog ikke skal inblade mig nærmere paa. Det viser sig nemlig hver Gang, det ærede Medlem og jeg komme til at tale om disse Ting, at vi ere meget uenige om, hvad den frie Konkurrence er, idet det ærede Medlem mener, at den har Noget at sige paa Steder, hvor jeg aldeles ikke kan se, at den kan finde Anvendelse. Det er mig umuligt at fatte, hvilken Forbindelse der egentlig er mellem den frie Konkurrences Principer og det foreliggende Lovforslag enten som Tilslutning eller som Modsatning til disse; men det ærede Medlem værgede dette Forslag imod at være kathedersocialistisk, og end mere sagde han, at Socialisme vilde han aldeles ikke tale om. Jeg har dog hørt dette Ud-
 fast betegnet som socialistisk, men jeg vil sige, at jeg tror, at man derved vilde gjøre en stor Uret vel ikke imod Forslaget, men imod Socialismen, thi det forekommer mig, at hvor vidtgaende, udføende Forslag man end har set fremkomme fra de Folks Side, ere de dog aldrig gaaede i den